

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja sveder vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, iside „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v sementških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Nasnanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 9.

V Ljubljani, 6. maja 1897.

Letnik X.

Grško-turška vojska.

Turki in Grki se od velike sobote sem že vojskujejo. Ta dan namreč, ko smo se veselili Gospodovega vstajenja, začel se je med obema narodoma hud boj, o katerega izidu ne moremo prav nič gotovega povedati. Bojujejo se namreč na več krajih in ko na jednom kraju Grki zmagajo, morajo drugod bežati. Prvo bojišče je tesalska ravnina in pa gore, ki jo proti severu zapirajo; to bojišče je ob vzhodnji strani grške dežele. — Drugo bojišče je na zahodnji strani ob morju v pokrajini Epir. Vrh tega pa se bojujejo tudi na morju z brodovjem.

Oglejmo si najprej nek-liko, kako se godi Grkom v Tesaliji.

Komaj so sklenili v Carigradu, da hočejo Grke z vojsko pokoriti, ker so se kar meni nič, tebi nič polastili Krete, že so Grki prekoračili mejo in zasedli gorovje Olimp, zlasti pa prelaze, ki peljejo iz Turškega na Grško. Ob jednom teh prelazov, ki se imenuje Meluna, trčili so prvokrat vkup. Turki so mislili, da bodo Grke kar z lahka ugnali in jih pohrustali, pa dasi jih je bilo še jedenkrat toliko, niso mogli kaj prida opraviti. Grki so se jim junaško ustavljali in tako so se par dni ob tem prelazu sem ter tja prerivali, dokler se Turkom ni posrečilo, ta imenitni prehod v roke dobiti. Tako jim je prosta pot v obširno ravnino tesalsko. Turki so zasedli mesto Tirnavo in drli dalje proti jugu. Pri nekem griču, ki se imenuje Mate, prišlo je do vroče bitke dne 24. aprila. Grki so bili od prejšnjih dolgotrajnih bojev utrujeni in niso se mogli uspešno ustavljati Turkom, ki so vedno nove čete pošiljali na bojišče. Edhem-paša, vrhovni turški poveljnik hotel je pokazati, da se zna tudi on bojevati in zato je napel vse sile, da bi Grke zapodil v beg. Sultanu in drugim turškim mogotcem v Carigradu zdelo se je namreč, da Edhem-paša prepočasi

napreduje, zato so ga odstavili in na njegovo mesto poslali Osman-pašo, ki je znan kot izvrsten poveljnik iz zadnje vojske. Komaj je Edhem-paša to zvedel, se je hotel izkazati in prisilil Grke k boju ter jih po dolgotrajnem klanju premagal in v beg zapodil. Edhem-paša je zato ostal v Tesaliji, Osman-paša pa je dobil povelje, naj gré v Epir.

Po tej, za Grke nesrečni bitki upadel jim je pogum precej zelo in v divjem begu so drli proti Farzalu. Turki so pa pri tem zasedli mesto Lariso. Tu v tem mestu so Turke prvi pozdravili židje, če bodo pa zopet Grki nazaj prišli, bodo zopet te pozdravljali. Židje že vedo, zakaj to delajo, a dobro je, da si to zapomnimo. Turki zasedli so že mesti Trikala in Volo. Odločilen boj pa se bo bržkone bil pri Farzalu in pri višavah, ki na jugu zapirajo tesalsko ravnino.

Kakor je videti, se Grkom na tej strani precej slabo godi.

Nasproti so pa Turki v Epiru na slabem. Mesto za mestom so si tu osvojili Grki, če se Turki niso hoteli z lepa umakniti, so pa mesto oblegali. Upamo torej, da Grki ne bodo škode trpeli, ker bodo ti vapehi v Epiru tudi precej odločevali. Tu sem poslal je sultan že zgoraj omenjenega Osman-pašo, da bi Grke ukrotil. Na ti strani so tudi na morju Grki na boljšem. Turške ladije so zastarele in njih poveljniki neokretni, zato se ne spuste z grškimi ladijami v kak boj. Le te pa so bombardovale primorsko mesto Preveso ter je skoraj do polovico razdrli. Jednaka usoda čaka še drugih mest na tej strani turškega obrežja.

Slaba poročila z bojišča v Tesaliji vznemirila so prebivalce v Atenah jake hudo. Kraljevi princ Konstantin, katerega je poprej ljudstvo po vsej sili hotelo imeti za vrhovnega poveljnika, moral je po bitki pri Mati od-

stopiti. Puntarji v Atenah — glavnem mestu grškega kraljestva — kralju ze grozili, da ga bodo pahnili s prestola, češ da tako slabo skrbi za državo. Kralj si je še komaj otel krono s tem, da je prejšnje ministre odslovil in si izbral novih izmed rogoviležev. Grki pač storijo, kar morajo, ker že vse, kar more nositi puško, je pod orožjem in tudi v hrabrosti za Turki ne zaostajajo, le premalo je Grkov, a preveč Turkov. Sicer pa niti jedna, niti druga vojska niste kdo vé kako lepo in natačno urejeni.

Dosti upanja Grki nimajo, da bi zmagali, a vender se hočejo ustavljati do zadnjega. Mi Grkom želimo vsega dobrega in prav veseli bomo, če bomo mogli

dragim bralcem prihodajše kaj povedati o zmagah in pridobitvah Grkov. Koliko da je do sedaj padlo vojakov v voju, se se ne vé natanko. Zmage Turkov veselo se le sidje in zidovski listi, ker če Turčija zmaga, bodo zagotovljeni, da jo lahko še par let molzejo. Dosedaj še niti Grki, niti Turki niso pomoči drugod prosili in Bog varuj, da bi se vojska še drugam zanesla! Vsi si govaruj, da bi se vojska se drugim zanesla! Vsi si govaruj, da bi se vojska se drugim zanesla! Vsi si govaruj, da bi se vojska se drugim zanesla!

S Krete se zdaj že dolgo ni nič čulo, ker je pozornost vse Evrope in sploh vsega sveta obrnjena na grško-tursko mejo. Ladije tujih držav se vedno straziijo otok, da ne more nobena grška ladija blizo.

Razgled po svetu.

Državni zbor se je zopet pričel. Dne 28. aprila sešli so se državni poslanci. Nemske liberalce in druge nemške zagrizence hudo peče jezikovna naredba za Cesko, ki velja pa tudi za Moravsko. Vpijejo, da se jim godi strašna krivica. Kakšna neki? Mar niso po paragrafu 19. temeljnih postav vsi narodi enakopravni? Pravično je, da se morajo uradniki med Čehi učiti českega jezika, da tako z ljudmi govore v njih materinem jeziku. Po vsej sili sedaj zahtevajo, naj vlada prekliče jezikovno naredbo, pa ker jim leta neugodi, skušajo na prav otroški način nagajati, tako da zbornica ne more hitro reševati raznih stvari. — Kakor je znano razpustila je vlada socialnim demokratom društvo železnicarjev. V državnem zboru so zato rudeči rogovileži hoteli zvedeti, zakaj da se je to zgodilo. V razpravo posegel je tudi naš državni poslanec dr. Krek in je v dolgem govoru dokazoval, kako nevarna da je bila železničarska zveza državi, cerkvi in družbi sploh. Njen namen bil je le rediti ljudi, ki nimajo drugega posla, kakor da mirne ljudi store nezadovoljne s puntarskimi in brezverskimi govori. Kakor za krščansko družbo sploh potrebna je tudi za železnicarje stanovska organizacija v podobi delavskih strokovnih društev. Pri tem pa mora tudi država kaj storiti in železnicarjem zboljšati plačo ter skrbeti za njih otroke in vdove. Dr. Krekov govor vzbujal je pri socialnih demokratih glasno nejevoljo, pri drugih dobro mislečih strankah pa živahno pritrdjevanje.

Dunajski župan dr. Lueger je dne 20. aprila prisegel. Tako se je tedaj i njemu i dunajskem prebivalstvu spolnila vroča želja, da zaseda županski stol prvega mesta v cesarstvu kristjan. Liberalni in židovski listi Luegerja zelo napadajo zaradi njegovega govora ki ga je imel pri nastopu. Omenil je namreč med drugim tudi, da hoče delati na to, da se na Dunaju sezida nekaj cerkev, ki so zaradi naraslega prebivalstva silno potrebne.

Malo je manjkalo, da niso **Laht** izgubili svojega kralja. Dne 22. aprila se je peljal kralj Humbert iz Rima h konjski dirki. Ko je bil voz kakih 2500 korakov od mesta oddaljen, skoči izza nekega plota 24-letni kovač Peter Ačiarito ter hoče kralja z bodalom zabosti. Toda kralj hitro skoči kvisko, udari zločinca s palico po roki in bodalo, ki bi imelo prebosti kralja, se zasadi v blazino na vozu.

Na **Francoskem** pričelo se je pravo preganjanje in zatiranje katoliških duhovnikov. Za danes le par zgledov. Nekega generala, ki je dal vojakom toliko prostega časa, da so o velikonočnem času opravili svojo versko dolžnost, so kar odstavili, češ, da podpira klerikalce. — M nule dni je dala vlada zapreti tri samostanske cerkve in iz njih pregnala duhovnike, ker niso mogli plačati krivičnega visoko odmerjenega samostanskega davka. Na **Francoskem** smejo imeti vse vere svoje molivnice, Turki, Grki, celo pogani tam molijo po svoji segi: le katoličanom ni dovoljeno. To je svoboda, kakor jo umevajo liberalci! Jednemu duhovniku ustavili so plačo ker je onim, ki so se pripravljali za prvo sv. obhajilo, velel, naj se nauče zgodb sv. pisma. Vidimo torej da je francoska katoliška duhovščina v hudih stiskah.

Naš cesar mudil se je zadnje dni minolega meseca na **Ruskem**. Nepričakovano slovesno in navdušeno so ga povsod sprejemali, koder se je vozil, najboljši pa je bil vsprejem v Petrogradu glavnem mestu samem. Cesarja, že prej prijatelja, obnovila sta to prijateljstvo znova in ves svet vidi v tem dobro znamenje, da se bodo namreč razmere na Tarskem spravile v dovoljen red, ali z drugo besedo, da se nobena druga država ne bo vtikala v grško-tursko vojsko. Gotovo si vsi narodi žele splošnega miru. Listi poročajo, da se bodo ruski, naš in nemški cesar zvezali v trocarsko zvezo, ki bode potem gledé Turčije in drugih balkanskih držav imela glavno besedo.

Listek.

Babičina krava.

Francoska legenda.
Priobčil Ivan Steklava.

V onem času, ko je naš Gospod Jezus Kristus potoval po zemlji s sv. Petrom in sv. Janezom, pridejo oni tudi v Doljno Betagno. Oni so obiskovali vse siromake kakor tudi bogate ter izkazovali dobrote na potovanju svojem. Vsak dan so propovedovali zbranemu narodu, dajali mu lepe nauke ter priporočali posebno ljubezen in potrpežljivost.

Nekoga dné so se spenjali za velike vročine na strm in visok breg. Solnce je hudo pripekalo; bili so žejni, a nikjer niso našli vode. Ko pridejo na vrh brega, spazijo na kraju steze malo s slamo pokrito kočo.

»Stopimo v to-le kočo in zahtevajmo vode«, reče sv. Peter.

In oni vstopijo. Ko so bili v hiši, vidijo oni babico, kako sedi na ognjišču, a na klopi pri postelji otročiča pri kozi.

»Malo vode daj, ako si krščanka, babica, — poprosi Peter.

»Precej je tam, dobri ljudje; imam vode dobre; ali drugega nimam nič.«

Vzame lesen korec, stopi k akaflu, zajame in ponudi hladne in bistre vode trem popotnikom. Ko se napijejo, stopijo bliže, da vidijo otročiča s kozo.

»Ta otročič ni tvoj, babica«, vpraša Gospod.

»Zares ni, moji dobri ljudje, a pri vsem tem je vendar kakor moj. Le-ta dragi otročič je moje hčere; ali, oh! ona je umrla, ko je zagledal luč sveta, pa je meni ostal na skrbi.«

»A njegov oča?« vpraša sv. Peter.

»Oča njegov živi ter vataja vsaki dan, zgodaj in hodi na delo v bogat dvorec v sosedstvu. Na dan zasluži osem grošev in hrano, in to je vse, kar imamo mi trije za življenje.

»A da imate kravo?« reče Gospod.

»O, da imamo kravo, potem bi bili srečni. Jaz bi jo pasla ob stezi, pa bi imeli mleka in masla tudi za prodajo na trgu. Ali jaz ne bom imela nikdar krave.«

»Morda pa, babica, ako je volja božja. Daj mi malo semkaj tvojo palico!«

Gospod vzame v roko babičino palico, udari z njo po ploči ognjišča ter izgovori neka beseda, in zdajci se prikaže jako lepa, marogasta krava z vimenom, polnim mleka.

»Jezus in Marija!« zavpije babica, ko jo zagleda.

»Kako je ta krava semkaj prišla?«

»Po milosti božji, babica, katera ti jo daruje.«

»Božji blagoslov bodi z vami, moji popotniki! Molila bom za vas Boga, zjutraj in zvečer.«

In trije popotniki se odpravijo dalje na pot.

Ko je babica ostala sama, ni se mogla nagledati svoje krave.

*) Pokrajina na zapadnem Francoskem.

»Kako lepa je moja krava!« reče ona, »pa kako ima veliko mleka!«

»Ali kako in od kod je ona prišla semkaj? Ako se ne motim, jeden onih treh tujcev je storil, da se je prikazala iz ognjišča, ko je udaril enkrat po njem z mojo palico. Palica moja je ostala tukaj in ploča na ognjišču tudi. Oj, da mi je še jedna takana krava, kakoržana je le-ta!... Morda bo dovolj, če udarim po ploči na ognjišču s svojo palico, kakor je udaril oni tujec?... Kar poskusila bom.«

In ona udari s svojo palico po ploči na ognjišču, izgovorivši neke besede, za katere je mislila, da so latinske, ali niso bile nikakoršne, in zdajci se prikaže volk, ki zadavi kravo na mestu.

Babica vsa preplašena pöhiti za tujci ter vpije: »Gospodje, gospodje!...«

Ker se niso bili daleč odšli, slišali so jo ter postali, da jo pričakajo.

»Joj! dobri moji gospodje! komaj ste vi odšli, kar skoči pred mojo hišo volk ter zadavi mojo lepo marogasto kravo!«

»To je zato, babica, ker si sama volka poklicala. Vrni se domov, našla boš svojo kravo živo in zdravo. Ali bodi odslej pametnejša, bodi zadovoljna z onim, kar ti Bog dá, pa ne poskusi drugikrat delati ono, kar more storiti samo Bog.«

Babica se vrne domov in najde svojo lepo marogasto kravo živo in zdravo, in tedaj se-le spozna ona, da je bil oni popotnik v njeni hiši sam Bog.

Za domovino ali za brata?

Tromba zapoje, začuje se strogi glas poveljnikov, in s puškami na rameh edide majhna četica vojakov po ozki vaški stezi proti glavni cesti, da se pridruži ostalemu vojsstvu.

Brata se skrivaj spogledata. Oba sta ponosna, da moreta braniti domovino, in vendar sta oba žalostna. — Mati gleda za njima, dokler ne izgine zadnji svit v solncu se bliščečega orožja. Potem hiti v sobo, vrže se na postelj ter joka dolgo in bridko, ko premišljuje, da ne bode morebiti več videla ljubljenih sinov svojih. Kako naj ju pozabi; Ivana, najstarejšega sina, ki bi tako vestno za-njo skrbel do smrti; in pa Antona, svojega ljubljence, belokodrastega dečaka; tako mlad je še bil; zdi se ji, kakor bi ga še pred nekaj tedni nehala zibati. Oba, oba sta izginita njenim očem, tam na daljni prašni cesti. — Ivan bi bil dober vojak, bil je tako miren in srčen; toda zakaj so ji vzeli tudi Antona, njenega veselega, lahkoživega, lepega, Antona? Zakaj ji niso jednega pustili?

»Ivan«, mu je dejala zadajki trenotek, predno ga je spustila iz objema, s solznimi očmi; »Ivan, varuj najinega Antona. Ti si starejši, varuj ga, koder mu

preti nevarnost!« In Ivan jo je poljubil ter obljubil, da stori vse, kar le mogoče, za brata.

* * *

Vedno sta se bojevala brata skupaj, drug poleg drugega. Vojna se je blizala koncu.

Ivan koraka pred staniščem, v katerem leži njegov brat, brat, ki ima biti drugo jutro o prvih solnčnih žarkih — ustreljen. Brat, ki je truden vsled hudih potov in vojnih naporov na straži zaspal; brat, s katerim se je igral, katerega je ljubil, in katerega je mati izročila njemu v varstvo.

In sedaj je bila dolžnost njegova, Antona straziti, ga pri begu ovirati, skrbeti, da se trda sodba vojnega sodišča izvrši.

Ko tako s tesnim sapem koraka gor in dol, začuje besede materine: »Ivan, varuj najinega Antona. Ti stajšji, varuj ga, kadar mu preti nevarnost.«

Zdaj pa ta stroga zapoved! — Častnik, ki mu je dal to povelje, ni seveda ničesar slutil o sorodstvu med obema vojakoma. Toda, ali sme on, ki je obljubil ga varovati, straziti, groznim ljudem pomagati ter mu vzeti prostost, življenje? Ljubezen do jedinega brata se je bojevala v njegovem arcu proti zvestobi, katero je prisegel domovini, in proti pokorščini, ki jo dolguje napram prednikom.

Mrzli, blede mesečni žarki padajo na lice nemirno korakajočega stražnika. Misli na bridke solze svoje matere, katere bi točila radi smrti svojega ljubljence; misli pa tudi na domovino, ki zahteva jedno življenje za spravo vsled zanemarjene dolžnosti; misli na mater, katero ljubi in kateri je dal sveto obljubo, in misli na domovino, katero ljubi in kateri je prisegel pokorščino.

Zakaj mora ravno on straziti? Toda ne, sicer bi bila gotova Antonova smrt!

Obljubo hoče držati. Skrbeti hoče, da dobi domovina vzlic temu svoj spravni dar.

Dá, tako more ustreci vsem, materi in domovini, ljubezni in časti.

* * *

»Kje je vaš ujetnik?«

»Je odšel.«

»Odšel! Kam?«

»Odšel je.«

»Kako je pa ubegnil?«

»Odšel je.«

»Ali ste mu vi pomagali pri begu?«

»Da.«

»Zakaj ste to storili?«

»On je moj brat.«

Ko je prodrli prvi solnčni žarek jutranjo meglo, je slo dvanajst vojakov in jeden častnik z nekim ujetnikom po cesti. Ustavijo se pred ravnokar napravljenim odrom. Mirnega obraza, iz katerega je blisčal globok, popolen mir, se obrne k tovarišem; bili so vsi silno ginjeni. — Ivan je premagal vsako boleost, saj je storil svojo dolžnost. Pripravljen je bil posledice vzeti ná-se. Hoteli so mu zavezati oči, toda odklonil je rekoč:

»Ne bojim se zreti smrti v obraz.«

Obtožba se še jedenkrat prebere:

»Vsak vojak, kedor se ne pokori povelju svojega visjega ter stavi domovino v nevarnost, mora umreti.«

Miren je poslušal Ivan smrtno obsodbo, vedel je, da ga drugega ne čaka.

»Tovariši, z Bogom!« zakliče Ivan, a v istem hipu zaropočejo bobni.

Nobenega glasu ni bilo več čuti. Zadnji trenotek se je približal . . .

Častnik dá povelje kljub vsej strogosti s tresočim glasom; vojaki pomerijo; ustnice obsojenca se premikajo kakor v molitvi; drugo povelje, — dvanajst strelav, in hrabro, zvesto, ljubeče srce je odbilo, — da prejme gori plačilo za hrabrost in zvestobo.

Mati je objela svojega Antona. Domovina je prejela svojo žrtev. Kaj pa ji je na jednom možu, saj jih ima veliko.

D o p i s i.

Iz Mekin pri Kamniku, dne 30. aprila: Dne 30ega majnika (zadnje majnikovo nedeljo) bomo imeli v naši župni cerkvi izvanredno slavnost: kronanje podobe Marijinega prečistega Srca in deteta Jezusa s srebrnimi, z dragimi kamni udelanimi kronami, ki jih izdeluje prav umetno pasar gosp. Henrik Zadnikar v Ljubljani. Imenovano nedeljo se bodo pričele v župni cerkvi ob 5. uri zjutraj sv. maše; ob 9. uri bode slavnostna pridiga, kronanje ter slovesna sv. maša. Popoludne ob 3. uri zopet pridiga, potem pa zaobljubljena potresna procesija z na novo kronano podobo Marijinega preč. Srca, katero bodo nosile belo oblečene dekleta. Ako dá Bog lepo vreme, bo slovesnost nenavadno lepa in veličastna. —

Iz Berovnice, dné 25. aprila. Dragi »Domoljub!« Sprejmi par vrstic iz našega kraja v cenjene svoje prostore. Pač ti nimam poročati posebnih novic in zanimivosti. Omeniti hočem le položaj v gospodarskem in kmetijskem oziru. Ze dalje časa opazujem, kako si po družih krajih ljudstvo pomaga s tem, da si snuje raznovrstna gospodarska društva, v katerih se gospodarji posvetujejo o raznih rečeh. Pri nas še nimamo niti zadruge, niti družega društva. — Res žalostno! Ni čuda, da pri nas čim dalje bolj kmetije prodajajo. Res, da si nismo tega sami krivi, ker časi so taki, da ima kmet zmiraj velike stroške. Ali zaradi tega si moramo tem bolj sami pomagati, in to ravno s tem, da si snujemo taka društva in zadruge, kakor: »hranilnice in posojil-

nice, konsumna društva ali podružnice c. kr. kmetijske družbe, katere nam posredujejo v raznih rečeh, da se izognemo ptujim prekupcem, kateri so v veliko škodo kmetijstvu pri kupovanju in prodajanju raznovrstnega blaga. Upam, da bodo moje vrstice vzbudile tudi naše moze in da bodo prav kmalu pričeli s snovanjem kakega prekornega društva. Kader se to zgodi, Vam bo z veseljem poročal Vaš —r.

Iz Barbana v Istri, 24. aprila: Po volitvah. — Istrijani v puljskem okrajnem glavarstvu smo se trudili, da izvolimo veri, domovini in cesarju zveste moze. — Naši fiducijari ali volilni mozeje so na postni dan v Pulji jedli le postne jedi, ne mesa, dasi se v takih mestih premnogi za cerkvene zapovedi nič ne brigajo. Volili smo v nekaterih krajih pozno v noč, da nekje 28 ur zeporedoma. V nekaterih krajih niso našinci celi dan ničesar mogli ne jesti, ne piti, ne se počiniti. Ko je po noči neki gosp. kaplan vzel starčke volilce k sebi v hišo, pregnal jih je Italijan ven v mrzlo noč. Le hudo je bilo, da v tolikih občinah nas Slovence in Hrvate Italijani še k glasovanju niso pustili. Bilo je kakor lani na Ogerskem. Zato so pa v kakih 8—10 krajih zmagali naši nasprotniki, dasi smo mi imeli večino ter je bil tudi po krivici izbran Italijan v V. kuriji državnim poslancem. Seveda smo se povsod pritožili in upamo za trdno, da bo v državnem zboru volitev ovržena. Ni čuda, da so se nekoji Slovani ujezili, videč, da nasprotnikom vsaka krivica pomaga, mi pa, ki se pošteno bojujemo, moramo zmirom hlapčevati. Italijani se nekoje Slovence pohujšali s kletvinami, s sleparstvom in mnogimi krivicami. Italijanski listi se jeze, da smo napačno razumeli pastirski škofovski list in da mi delamo nemir. Kajpak, če smo se zbudili ter se otesamo njihovega jarma in se ne damo od Italijanov pobijati in sežigati, pa smo jim nemirni. A mislimo, da cerkev ne uči tako. Izbrali smo si tudi cesarju zveste podanike za poslance, a znano je, da naši protivniki, liberalni Lahi, škilijo preko jadranske luže. — Naši poslanci so se sedaj z drugimi katoliškimi Slovani združili v kršč. zvezo. Od njih upamo pomoči v naših žalostnih razmerah.

Slavoljub.

S Kreti početkom aprila. Prijatelj našega lista nam je dal na razpolago pismo z dne 5. aprila sorodnikavojaka 87. pešpolka, ki biva sedaj na Kreti in piše mej drugim nastopno: — Srečno smo dospeli v Kanejo. Vozili smo se 4 dni in 4 noči. Bolni smo bili vsi, ker nismo bili navajeni voznje po morju. Vihar nam je nagajal dva dni. Ko smo dospeli na suho, so nas pozdravljali vojaki iz cele Evrope, kajti iz vsake države je tu po jeden batajlon vojakov. Do sedaj še ni bilo nobenega boja, toda pričakujemo pa vsak dan, da se bomo udarili s sovražnikom. Življenja si nikdar nismo svesti, kajti patrolirati moramo po cele noči. V mestu vlada sama tuga. Pol mesta so vstasi že razdejali in požgali; veliko ljudij je zgorelo in mnogo jih je še sedaj pod razvalinami. Vročina je neznosna, ker smo tako daleč na jugu, po ulicah pa grozen smrad, ker je vse požgano. Naša (7.) stotnija je najbolj v nevarnosti, ostale so v mestu Suda, ki je od Kaneje štiri ure oddaljeno. Draginja je velika. V mestu vidimo same Turke, ker so vse Grke že zapodili iz njega. Turek je sila lakomen in dasiravno smo mu prišli na pomoč, nam niti vode ne privoščiči zastoj. Ako kaj kupimo od Turka, smo vedno ogoljufani. Godi se nam slabo; lakoto in zejo trpimo, da se Bogu usmili. — Včeraj, tiho nedeljo, smo ob 3. uri zjutraj čuli »alarm« in smo nato odpotovali v hribe. Hodili smo celi dan in celo noč za sovražnikom in bili bi se že radi udarili z njim, toda ne upa si blizu, kajti pokazala mu je že vojna ladija »Marija Terezija«, kaj da znamo mi avstrijski vojaki. Pa, kaj bodo napravili sovražniki, ki so većinoma samo slabo oboroženi in neisurjeni kmetje. Vedite namreč, da je nastal upor, Grki so se bili uprli Turkom in jim požgali pol mesta. Štirideset dni je (!) gorelo mesto in še sedaj, ko smo došli mi, je gorelo po malem. — Nastanili so nas v šoli, ki sedaj ni več šola, ker je vse pobegnilo in le še Turek gospodari. Sem pa tje je videti kakega zamorca ali zamorko, ki ne skriva tako svojega obraza, kakor pa Turkinja. Povedali imam še marsikaj, toda sedaj moram zopet na patroljo. Ako mi Bog ohrani življenje in zdravje, povem Vam, ko se vrnem v milo slovensko domovino.

Razgled po Slovenskem.

Iz ljubljanske škofije. Č. gosp. Janez Müller, kaplan pri D. M. v Polju je bil vmeščen na župnijo sv. Heleno; č. g. Mih. Arko, župnik v Šturiji je dobil faro Idrinja. Na župnijo Vrhnika je bil vmeščen č. g. Lovro Gantar, na Črmošnjice č. g. Al. Kreiner. — Farni izpit so dovršili č. gg.: Franc Augustin, župni upravitelj na Kopanju; Henrik Dejak, kurat v Vrhpolju; Jurij Derhovšek, ekspozit v Zabnici; Anton Dolinar, župni upravitelj v Lučinah; Viljem Gašperin, župni upravitelj v Stockendorfu na Kočevskem; Valentin Klobus, kurat na Slapu; Mihael Koželj, kurat v Podkrajju; Franc Gregori, župni upravitelj v Zatičini; Anton More, župni upravi-

telj v Loškem Potoku; Jernej Primožič, kurat v Vrabčah.

Red mašnikovega posvečevanja prejeli bodo letos naslednji gg. bogoslovci: Iz četrtega leta: Jožef Eppich od Stare Cerkve pri Kočevju, Anton Golf iz Loža, Vojteh Hybašek iz Ružena na Moravskem, Anton Jaro iz Novega Mesta, Ivan Jereb iz Ljubljane, Anton Jerič iz Št. Vida pri Zatičini, Evgen Lampe iz Metlike, Iv. Mlakar iz Železnikov, Valentin Oblak iz Mavčič, Ivan Sever iz Škofje Loke, Lenard Zupan iz Kroke. — Iz tretjega leta: Francišek Koželj iz Mengša, Jožef Kržišnik iz Poljan pri Škofji Loki, Andrej Lavrič iz Starega Trga pri

Ložu, Jože Lavrič iz Blagovice, Blaž Rebel iz Trstenika, Avgust Schauer iz Poljanice, Frančisek Zupančič iz Zatične. Deliti bodo višje redove prevz. gosp. knezoškof dne 18., 20. in 22. julija.

Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski darovali so za pogorelo cerkev v Leskovicah 100 gld. Bog bodi plačnik!

Občni zbor katol. polit. društva. Pri občnem zboru kat. pol. društva, ki se je vršil 21. aprila, so bili izvoljeni v odbor gg.: Anton Belec, dr. Jan. Janežič, Andrej Kalan, Matija Kolar, dr. Jan. Ev. Krek, dr. Fr. Papež, Fr. Povše, dr. Iv. Sustersič, Vilj. Schweitzer, dr. Ign. Zitnik in kot namestnika gg.: dr. Janko Brejc in Karol Polak. — Po občnem zboru se je odbor takoj sestavil ter izvolil predsednikom vodjo Fr. Povšeta, podpredsednikoma kanonika Kalana in dr. Fr. Papeža, tajnikom odvet. koncipijenta Vilj. Schweitzerja in blagajnikom prof. dr. Janežiča. Zbor je bil tudi z dežele dobro obiskan. — Predsednik državni in deželni poslanec Franc Povše, se je v uvodnem govoru v izbranih besedah spominjal pokojnega društvenega predsednika kanonika Kluna, čegar ime pomeni lep del naše slovenske zgodovine. — Državni poslanci, dr. Zitnik, dr. Sustersič in dr. Krek so poročali o političnem položaju na Dunaju ter o krščansko-slovanski zvezi, v katero so vstopili poslanci kat. narodne stranke. — Zborovalci so jim izrazili popolno zaupanje, ter gledé na pisarenje »Slov. Naroda« in »Rodoljuba« zoper krščansko-slovansko zvezo soglasno sprejeli sledečo izjavo: »Občni zbor katol. polit. društva izjavlja, da odobrava »slovansko-krščansko zvezo« zato, ker so v njenem programu izražena katoliška in narodna načela. Odločno pa ugovarja proti temu, da bi ta načela ostala le na papirju, in zato zahteva od slovenskih katoliških poslancev, da smatrajo kot prvo in bistveno točko svojege delovanja pozitivno krščanstvo kot temelj vsemu svojemu prizadevanju. Najodločneje oporeka proti pisavi »Slov. Naroda« v tem oziru in izjavlja, da »Slov. Narod« po svojih načelih ne more imeti nobenega stika s »slovansko-krščansko-narodno zvezo«, ker njegova dotična izjava bistveno nasprotuje najvažnejši točki njenega programa«.

Javen društveni shod priredi slov. katol. delavsko društvo v nedeljo, dne 16. maja t. l. ob polu štiri v prostorih gostilne pri Lozarju na sv. Jakoba trgu. Vabijo se k temu shodu vsi člani in njih prijatelji.

»Rodoljub« — in verska šola. »Rodoljub« z dne 1. maja se odločno postavi proti verski šoli, ter svojim čitateljem z vso resnobo dokazuje, da po njegovem, po vladnem in po višjih vojaških krogov mnenju verska šola nikakor ne more otrokom dajati toliko omike, toliko znanosti, kot sedanja. »Rodoljubov« učenjak je s tem člankom očitno pokazal, da se mu niti ne sanja o tem, kaj je verska šola. Možu naj tedaj povemo, da bo verska šola vsaj toliko storila za omiko otrokove kot sedanja, da otrokom pač ne bode škodovalo, ako bode ves poduk v šoli postavljen na versko podlago. Ako se

bode otrok v prvi vrsti učil strahu Božjega, naučil se bode tudi zvestobe do cesarja in dolžnosti, ki mu jih ravno sv. vera nalaga nasproti bližnjemu. Ako je sedanja šola res tako dobra, od kod pa ravno v današnjih dneh tolika sprijenost mladine, toliko zločinov med mladino, toliko mlečnozobih socialnih demokratov! Ako so taki sodovi sedanje šole »Rodoljubu« všeč in ako želi, da bi se mladina še nadalje pe taeih načelih vzgojevala, potem naj se nikar ne prikožuje, ako ga »Domoljub« mora večkrat imenovati »brezverca« in naj nikar ne zameri ako verno slovensko ljudstvo odločno svari pred načeli katere zagovarja glasilo »Slovenskega društva« v Ljubljani.

Iz Št. Vida na Dolenjskem se nam poroča: Gosp. nadučitelj Josip Korban v Št. Vidu je dne 19. aprila ob treh popoldne, previden s sv. zakramenti, po kratkem smrtnem boju v Gospodu zaspal. Pokojnik je bil blag, miren značaj. N. v m. p.!

Redna služba Božja na Brezjah. S 1. majem do 15. oktobra bo vsaki dan na Brezjah sv. maša ob 1/2 10. uri za romarje, ki izstopijo v Podnartu, Otočah ali Radoljici. Ob nedeljah bo duhovno opravilo ob 1/2 11. uri; v binkoštnih praznikih, na sv. Petra in Pavla, Angeljsko nedeljo in vse zapovedane praznike M. B. bo pa dvoje duh. opravilo, namreč ob 1/2 7. in 10. uri.

Iz Komende. V ponedeljek 26. aprila popoldne umrla je tukaj Neža Mejač, mati občespoštovanega g. župana Andreja Mejač. Ranjka bila je blaga, krščanska mati in vzorna gospodinja. Svetila jej večna luč!

Ljudsko štetje. Na Kranjskem je bilo leta 1896 3555 porok, rojenih 18 555, umrlih 15 282. V sled letke jih je umrlo 2179, vsled vratnice 1813, vsled pljučnice 858. Ponesrečilo se jih je 216, samomorov 27, umorov in ubojev 26.

Nov poštni urad v Radomljah pri Kamniku. Dne 1. majnika t. l. se je odprl v Radomljah, v kamniškem okraju, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštno-hranišničnega urada. Zvezo ima s poštним omrežjem po vlakih ljubljansko-kamniške proge.

Železnica čez Ture skozi Bohinj, se bode gotovo gradila, akoravno se je vsa zadeva radi nepotrebnege govornjenja v državni zbornici zopet zavlekla. — Troški za vso progo so proračunjeni na šestdeset milijonov goldinarjev.

Iz Kroke. Pri nas se je osnovalo delavsko konsumno društvo, registrovana zadruga z omejenim varstvom. Pravila so se že vladi predložila v potrditev.

Iz Ptuja. — Umor. Na Bregu pri Ptuji dogodil se je dne 7. aprila nezasišan umor. Posesnico Terezijo Pintarič, staro 63 let, katera ima prodajo tobaka in malo branjarijo, zadavil je doslej nepoznan zločinec po noči. V jutro jo je našel pekovski učenec, kateri ji je nosil vsak dan kruh, na tleh mrtvo. Morilec iztrgal ji je uhané iz ušes in pobral prstane raz prste in ukradel tudi srebrno uro. Koliko je pokradel denarja, se še ne vé. Sodnija zasleduje zločinca.

„Sv. Miklavž na Slivnici.“ Vsem dobrotnikom, kateri so kaj darovali podpisnemu po nabiralcih za nekaj slavno, sedaj pa že močno porušeno romarsko cerkev sv. Miklavža na Slivnici, zlasti sosednim faranom, naznanja podpisani, da se leta že ta mesec in sicer že prihodnji teden prične zidati. Prostovoljne, mile darove v ta namen sprejema in ob enem vsem dosedanjim dobrotnikom najtoplejšo zahvalo izreka

Fran Lakmayer
župnik v Grahovem.

Iz Kamnika, dne 4. maja. Ponesrečil se je nekje blizu Trsta Anton Repnik, star 26 let, doma z Raven pri Kamniku. Nesrečnik je vozil drva z nekim drugim hlapcem; pot je bila strma, voz se prevrne na nesrečnega mladeniča tako, da je bil ves pod vozom, samo glava je bila prosta. Tovariš, ki ga ni mogel sam oprostiti, tekkel je po ljudi, ali ko so ljudje prišli, je revež ravno izdihnil dušo. „Jezus, Marija, Jožef, pridite mi na pomoč!“ so ga slišali še reči. Znanec in prijateljem bodi goreče

priporočen v molitev; drugim pa, in zlasti mladeničem v resen opomin, da morajo tudi v cvetu svojih let biti vedno pripravljene stopiti pred Sodnika.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu aprilu 1897. je 132 strank vložilo 41.864 gl. 80 kr. 58 strank vzdignilo 10.385 gl. 39 1/2 kr. 31 strankam se je izplačalo posojil 21.631 gl., stanje vlog 213.015 gl. 8 kr., denarni promet 114.352 gl. 36 kr. — Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici dne 1. maja 1897.

Požar. Velikonočni pondeljek je bil v Kresnicah na pošti ogenj v dimniku. Vzrok je bil ta: Dimnik je bil še od potresa poškodovan a nič popravljen. Poštni ular nima skode, ker smo prvo pošto rešili v kleti. Podpisani pa ima nad 200 for. skode, kar ni zgorelo, se je zgubilo. Lastnik hiše je bil zavarovan za 600 for. Zahvaljujem se tem potom vsem tistim kateri so mi v tej nesreči pomagali gasiti — posebno zahvala gre gosp. Taufarju Josip Marn
c. kr. poštar.

Domača zdravila.

4. Arnika.

Arnika ima mnogo imen. Nekateri jo imenujejo tudi brdnjo zlatenico, ker je lepe slate barve. Tudi črvivec ji nekateri pravijo. Arnika ima v sebi mnogo zdravilne moči. Zdravniki so jo sicer porinili v kot, toda kljub temu je povsodi znano in prav dobro domače zdravilo. Znani župnik Kneipp je več let opazoval to rastlino in nje zdravilne učinke, in se je prepričal, da je imenitno zdravilo.

Pri nas raste arnika skoro povsodi, zato je sploh znana cvetlica. Dokler cvete ima močan duh, suha ga izgubi. Če jo ugrizneš ima oster in puhek okus, zato se je živala izogiblje. Za notranje bolezi ni svetovati, ker preteč draži živce in provzroči bruhanje ali pa drisko. Za nove rane pa ni treba boljšega zdravila.

Natrgaj si šop teh cvetic, deni jih v steklenico in nalij nanje čistega spirita ali pa žganja. Čez štiri dni že lahko rabiš zdravilo. Seveda je starejše zdravilo tudi močnejše. Če se hudo raniš, izperi najprej rano z vodo, v katero si kanil žlico arnike. Čisto rano uravnaj v naravno lego in jo zaveži s platneno obvezo. Na to obvezo položi nekoliko v arniko pomočenega bombaza (pavole). To obvezo obveži zopet z drugo. Malim ranam navadno to že zadostuje; pri večjih ranah je potrebno arniko večkrat spremeniti. Če se pa rana gnoji, izperi in očisti jo večkrat, obvezo pa ponavljaj. Konec junija ali začetek julija ne pozabi nabrati si teh cvetic.

5. Pelin.

Pelin je staro zelodčno zdravilo. Ze rimski pisatelj Plinij piše o njem. Rimljani so narobe obhajali pomladi posebne slavnosti svojemu maliku Jovu Lacijarskemu na čast. Ta slavnost je trajala štiri dni. Ob teh praznikih so se vozili za stavo v štirivpregah na kapitolški grič. Kdor je prišel najhitreje na vrh, dobil je za plačilo

kupico pelinovca. Ali ne dokazuje to, kako so stari narodi častili pelin? Tudi v srednjem veku so ga cenili, saj se na razvalinah starih gradov še sedaj nahaja prav pogostoma. Pelinov okus je grenak. Najbolj pogostokrat ga rabimo za zelodčno zdravilo. Pelin lahko kuhaš kot čaj, ali ga ožmi v vodi, ali posuši v senci, potem pa zmelega natrosi v vodo, vino, juho ali drugo jed. Kneipp svetuje onim, ki na jetrih boleajo, naj si vsak dan potrosijo nekoliko tega prahu na jed. Pelin prežene rumenico. V žganje namočen pelin je posebno dobro zdravilo. Pelinov čaj je tudi dober za oči.

6. Lapuh.

Pomladi vidiš povsodi, zlasti na flovnatem svetu rumenkasto cvetico, katere steblo je kosmato in z luskami pokrito. Ko ta cvetlica odcvete, požene iz korenike recljate, okroglosrčaste in debelo nazobčane, prav velike liste. Zgoraj so goli in gladki, spodaj sivokosmati. Ta cvetlica se imenuje lapuh pa tudi podbel, ker je listje spodaj skoro celo. Ljudje to cvetico zaničujejo kot plevel, pa je vendar imenitno zdravilo. Latinska beseda tuusilago pove, da kašelj preganja. To je res. Zoper kašelj in v začetku zoper sušico ali jetiko ni boljšega zdravila. Lapuhov čaj je čistilo za prsi in pljuca. Kdor veliko kašlja, naj pije ta čaj. Če čutiš kje posebno vročino, nalagaj tja lapuhovo listje (lepenje). Za tekoče rane so nakladki z lapuhovim lepenjem dobri. Lapuh vzame iz rane vročino in vnetje ter potegne iz nje, kar je nezdravega v rani. Posebno dober je lapuh za oteklo nogo, če so rane visjave ali črne! Lapuh je dober tudi za vroče tvore in za seno (parči ogenj). Tudi lapuhov prah je dober. Posuši listje, toda pazi, da ne splešni, ker je zelo mesnato. List moraš položiti poleg lista, da bo vsak posebej. Posušeno listje zmelji v prah, katerega lahko v vodo ali v jed devljes in jemljes po dve nožni spici dva- ali trikrat na dan.

Raznoterosti.

(Usmrtitev roparja Ferme-ta.) Dne 13. aprila je bil roparski morilec Ferme, ki je lansko leto doprinesel toliko strašnih umorov po St. Gotharski okolici, v Celju obešen. Prejšnji dan so Fermetu naznanili, da bo obešen, ter ga prevedli v pritlično sobo, ki je odločena za hudodelce, ki čakajo smrti. Ferme je ves čas trdil, da je nedolžen, zánj dan pred smrtjo mu je še večkrat jed prav dobro disala, tudi smodke je še pridno pušil in bil zgovoren z žandarmi in pazniki, ki so ga stražili. Po noči Ferme ni spal, bil je zelo razburjen. Čim bolj se mu je bližala smrtna ura, tem bolj je bil vznemirjen. Ob pol šestih zjutraj prišel je k njemu mestni kapelan gosp. Kranjčič, pri katerem je opravil spoved in pridno z njim molil. Ob šestih je stopil v sobico rabelj Salinger s svojima pomagačema. Slekli so Fermetu suknjo ter ga zvezali. Na dvorišču okrožnega sodišča so bile napravljene vislice. Pri umoritvi je bilo navzočih kakih 200 ljudij. Ves zbehan in zdihujoč vlekel se je obsojenec na morišče, kjer ga je deželnega sodišča svetnik Učar izročil rablju z besedami: Izročam vam obsojenca Pavla Fermeta, da izvršite na njem smrtno obsodbo. Nekaj trenutkov potem in Ferme je bil mrtev. Zadostil je razzaljeni pravici pred ljudmi, upajmo, da tudi pred Bogom.

(Božjerske zločinste.) Dne 10. aprila proti poludnevni uri zvečer je šlo v Zagrebu nekaj kmetov mimo cerkve Sv. Duha. Ker so videli ob oknih, da je cerkev razsvetljena, hoteli so pogledati, kaj da je. Vrata so bila zaklenjena. Skozi ključavnico so videli pri velikem altarju dva moža. Priklicali so cerkvenika, kateri je odprl cerkev. Zločinca sta skušala ubežati skozi zgrad, kar se je jednemu posrečilo, drugega, Josipa Ladiša so prijeli. Star je 22 let. Zločinca sta cerkev kar opustošila. Vsa razpela sta potrgala z altarjev, preproge, blazine, prte raztrgala. Tabernakelj sta ulomila, ciborij in monstranco sta trešila ob zid. Iz zastave sta izrezala podobo svetega Florijana. V zgradu sta ulomila vse omare, vrgla mašna oblačila ven, in pokvarila mašne knjige. Vkradla nista ničesar, samo pokončevala. Zakaj da sta to storila, se ne ve. Vjeti Ladiš neče povedati ničesar.

(Ne pobijaj!) Šolske knjige na Francoskem svare pred pobijanjem nekaterih zelo koristnih živalij. So pa te-le: jež, ki živi od mišij, malih glodalcev, polžev in ogrcev (belih črvov). Ne ubijaj torej ježa! Druga žival, katere ne ubijaj, je krastača ali krot. To je prava prijateljica kmetova. Vsako uro pokonča 20 do 30 mrčesov. Ne ubijaj krot! — Tretja žival je krt. On pokon-

čuje ogrce, lečinke in gosenice in druge kmetu škodljive mrčese. Korenin nikdar ne podjeda. (Krtine malo razbrskaj, pa bo dobro.) Ne ubijaj krta! — Potem so ptiči. — Koliko škode napravi vsako leto škodljivi mrčes! Zoper mrčes pa ni boljšega, nego so ptiči. Kdo rejci boljših prijateljev, nego so ptiči? Ne lovite torej, ne pobijajte in ne razmetujte ptičjih gnezd! Zelo koristna je tudi sedmopikčasta polonica, ali božja kravica, ali, kakor jo tudi imenujejo božji volek. Pokončava uši, ki se rede na listju. Tudi martinčka ne pobijajte. To je res požrešna žival in ravno zato je koristna. Požre mnogo hroščev, polžev, črvov, gosenic, muh itd. Tudi za vrte je zelo koristna žival. — Ne pobijajte torej teh živalij!

(Na morju lakote umrl.) Popotnik, ki je potoval s parnikom iz Amsterdama v Zahodno Indijo, pripoveduje: Nekaj dnij, predno smo prišli do Azorskih otokov, smo zagledali zelo poškodovano ladijo, katera je plavala sem in tja po morji. Načelnik ladije in jaz sva veslala proti barki. In kaj zagledava v ladiji? Groza naju je obsla, ko zapaziva v razdrti kabini tri prav do kosti shušane mrliče. Bili so sama kost in koža. Jeden je bil še popolnoma cel. Pes, ki ni imel več funt mesa, se je cvileč splazil z jednega mrliča. — Pokopala sva mrliče v morje, psa sva vzela s seboj. Iz papirjev, ki sva jih našla na ladiji, sva zvedela, da je bila ladija iz Grimibija, in da je 18. novembra preteklega leta naložena z lesom odrinila iz pristanišča Parisacola, hoteč priti v London. Dne 25. decembra je vihar vrgel 9 mornarjev v morje, ladija je bila hudo poškodovana in morje jo je gonilo šest tednov okrog. Nobena ladija ni prišla blizu, da bi jo rešila.

(Prebivalstvo Londona) se je pomnožilo v l. 1896 za celih 41 000 duš. Nekako sredi leta so nasteli 4,421.955 duš, torej 126 krat toliko, kakor jih ima Ljubljana v sedanjem obsegu.

(Zdravnik in razbojnik.) »Denar sem, ali te ubijem«, s temi besedami zastavil je pred kratkem v gorskem lesu hudobnež v pozni noči domov se vračajočega zdravnika. Ali zdravnika ne oblije kurja polt, marveč prav pošteno naklesti potepina in potem ide mirno domov. Doma mu povedo, da ga pričakuje človek, hudo tožeč, češ da jo je skupil pri nekem pretepu prav po nedolžnem. Bil je isti razbojnik, zdravnik se ga usmili kakor Samaritan in — ga odpusti v miru.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“ izide dne 20. maja 1897 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 1. maja:	23.	60.	90.	51.	59.
Građec, 1. maja:	59.	70.	90.	10.	74.
Ljube, 24. aprila:	54.	86.	65.	10.	33.
Trst, 24. aprila:	29.	28.	47.	82.	73.

H i š a

s sadnim vrtom, stoječa pri cesti, dobí se za 1700 glđ.
Anton Bitenc v Zgor. Šiški št. 30
pri Ljubljani.

Matej Oblak,

klepar na Vrhniki

se priporoča za raznovrstna kleparska dela pri cerkvenih in drugih stavbah, kakor: pokrivanja zvonikov, kapel, cerkev itd., izdelovanje strešnih žebelj, strojevedev po najzanesljivejšem načinu in po nizki ceni itd. Mnogobrojna pohvalna spričočila od cerkvenih predstojništev in drugih so na razpolago. 159 6-4

Franc Zorec

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 23.

priporoča dobro in lepo moko po najnižji ceni. Onim kmetovalcem, kateri kupujejo moko za domači kruh, naznanjam, da dajem moko tistih števil, ki so bile prej ceneje od 9 kr. kilo, pri 100 kilo 1 gl. 50 kr. ceneje. Naročila od 50 kilo in višje pošiljam po povzetju. — Vzorci in ceniki so franko na razpolago. 184 3-1

182 1-1

V a b i l o

na

izvanredni občni zbor

konsumnega društva v Cirknici, vpisane zadruga z neomejenim jamstvom.

ki boje dne 27. maja 1897 ob 4. uri popoldne v *čirkniškem župnišču*.

V s p o r e d: 1. Prememba pravil. 2. Razni nasveti.

V Cirknici, dne 29. aprila 1897.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

v Ljubljani, Gradišče št. 1.

I. Bilanca za 1896. leto

(7 mesečno poslovanje.)

Aktiva	gl.		Pasiva	gl.	
	gl.	kr.		gl.	kr.
Inventar	243	85	Deleži	318	—
Posojila	154930	94	Hran. vloge		
Zaostale obresti	27	74	gl. 163.579-52		
Nalož. denar pri družih zavodih	4527	75	Kap. obresti		
Obresti od naloženega denarja	235	13	gl. 1.540 39	165119	91
V poštni hranilnici	2581	70	Predplačane obresti od posojil	522	06
Gotovina konec l. 1896	3690	89	Čisti dobiček	278	03
	166238	—		166238	—

185 1-1

Bilanca od 30. aprila 1897.

(11. mesečni obstanek.)

Aktiva	gl.		Pasiva	gl.	
	gl.	kr.		gl.	kr.
Posojila	307558	25	Udov 272 z vplačanimi deleži	2444	—
Nalož. pri hranilnicah, bankah in poštnih hranilnicah	48685	17	Hranilnih vlog	336875	67
Gotovine	16139	30	Reeskompt pri banki	28500	—
	—	—		—	—

Posojilnicam posodila gl. 120.077-30.

Prometa v 4 mesecih, od 1. januarja do 30. aprila 1897. je gl. 726.788-51.

Kmetovalcem kateri se hočejo poučiti o marštem, kar koristi njihovemu uspešnemu gospodarstvu, priporočamo knjico

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska rasprava

Spisal Iv. Belec, župnik.
Cena 20 kr., po pošti 23 kr. Deživa se v „Katoliški Tiskarni“

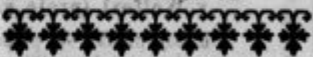

Dva dobro izurjena
mizarska pomočnika

za fina dela
iz mehkega lesa

sprejem v trajno delo proti dnevni plači od gl. 1-20 do 1-30. 180 6-2

Andrej Rovšek,
podobar v Ljubljani, Kolo-dvorske ulice št. 32.

— Oniki franko. —

176 2

— Vozel z voza —

Oelz^{ova} kava

je najboljši in najčistejši primesek
h kavi.

149 25-6

Čestite gospodinje!

Zahtevajte in kupujte to kavo!

Prodaja se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

B. Miklauc

v Ljubljani

v baraki za knezoškofijsko palačo

(za vodo)

priporoča za bližajoče se praznike svojo novo zalogo svilnatih robcev, vsake baže volnatega blaga za ženske obleke, kakor tudi vsake baže štofa in sukna za moške obleke. Ravno tako ima tudi veliko zalogo najnovejših satinov, kamrikov, satinastih in kamrikastih rut, pisane, bele in neobeljene kotonine itd.

po najnižji ceni

ter se nadeja prav obilnega nakupovanja.

171 (4-2)

135 4³/₄ klg. kave 10-8

poštne prosto proti povzetju, ali če se denar naprej pošlje, z jamčeno najboljšo blago.

Afric. moka, biserni . . . gld. 5-
Santia, fini 4-95
Kava, zelen, posebno fini . . . 5-48
Čajca, modrozelen, p. f. . . . 6-78
Zlati java, rumekast, p. f. . . 6-50
Biserna kava, sejo fini . . . 6-98
Arab moka ff. blagodišec . . . 7-78

cenik in carinski tarif zahtovj.
Ettlinger & Co, Hamburg.

Učenca

sprejme takoj v poduk
Ivan Krek, vrvar v
Škofjiloki 20. 184 2-1

Deloljubne

osebe — povsod — katere iščejo trajni denarni zaslužek, naj pisмено povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“
Grudec, poste restante.
158 8-5

Usojam si prečastiti duhovščini, slavnemu občinstvu in veleposlovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem dne 8. februarja l. l. preselil svojo

trgovino

v klobuki, čepicami in krznarskimi izdelki iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem trgu v novo urejene

predajalnice prostore

v Wolfovi (preje gledališčni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da se mi ohrani tekem 23 let pridobljena častota me blagonaklonjenost al. občinstva.

Veleupoštovanjem

152 6-6

Anton Krejčič.

Istotah je tudi trgovina s klobuki za dame.

Važno za kmetijstvo!

je

Redilna kušetna štupa,

edino koristno za kokoši, purane, race in gosi. Pospešuje rast mesa in maščobe, kakor tudi množi valjenje jajc
1 zavojev z navodilom 25 kr.
5 zavojev z navodilom samo 1 gld.

Redilna štupa za prašiče.

Najboljše varstveno in dijeteljno redilno sredstvo za prašiče.
1 zavojev z rabilnim navodilom 25 kr.
5 zavojev z rabilnim navod. 1 gld

Redilna živinska štupa

za konje, rogato živino in ovce itd.

Skoro vže 40 let z najboljšim vspehom malo da ne po vseh blevih v rabi, ako živina ne mara jesti, dalje zboljšuje mleko.
Zamotek z rabilnim navodlom 50 kr., 5 zamotkov 2 gld.

Vsa ta našeta sredstva se dobijo

v apoteki **Trnkoczy-ja** v Ljubljani
174 2
straven rotovž

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

sidro Liniment. Capsici compos.

144 7 1/2 lekarni Richter-jeve v Pragi

priznane izvrstno bolečine olajšajoče mazilo je dobil posebej po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 48. 25-19

Richter-jev liniment s sidrom

ter sprejme iz previdnosti je v steklenicah z znano varstveno marko sidro kot priznane.

Richter-jeva lekarna
pri slatem levu v Pragi.

Kathreiner
 je kot
 prinesel k bobovi kavi
 edino zdrava
 kavina pijača.
 Dobi se povsod, pol kila
 za 25 kr.
 Svarilo! Zaradi izvršnih
 pomarejnih izdelkov je
 treba paziti na izvirno sa-
 voje s imenom
Kathreiner

(130) (9)

Velika izbira topla, porabnih daril za Božič in novo leto!

Najboljše ure po najnižji ceni

in
 veržice, uhane, prstane itd.
 ima v zalogi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani
 na Mestnem trgu
 nasproti rotovžu

Popravila izvršuje kar možno natančno pod jamstvom.
 Zaloga in popraviljanje koles za vozarenje (biciklov) po nizki ceni. 101 14

Ta domača zdravila dobijo se najcaneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspehom rabljena. Vsako zdravilo ima pošlavno varstveno znamko, je najboljše kakovosti, vedno sveže in priznano. Posebno so

Kapljice za želodec
 krepujoče, aliz razvarjajoče, odpenjajoče, čistujoče in slast vzbujajoče.
 1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gl., 3 tucate 4 gl. 80 kr.
 Dr. pl. Trnkóczy-a
 odvajalno (čistilno) kroglice.
 1 škatljica 21 kr., 1 savitek 1 gl. 5 kr.,

Najboljše dietično sredstvo za želodec!

Marija-Lurški grenčec za želodec

Steklenice 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.
 Priporoča se najtoplejši kot kemično čisti, higijenični, dietični želodečni liker.
 Ta dohri grenčec za želodec je med vsemi grenčiči, oživljajočimi soki itd. najpriporočljivejši. Oživlja in

okrepi želodec, vzbuja slast do jedi, s kratka, je najboljši z mnogimi zahvalnimi pismi priporočen grenčec za želodec. Vse te, kakor vsa druga zdravila razpošilja na vse kraje vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy

staven rotovžu
 Ljubljana, Kranjska 68 (12-11)
 Svarilo! Ta liker pristen je le tedaj, ako je na vsaki steklenici od lekarné uradno zadržana varnostna znamka „Marija-Lurška v jami.“

Častni diplom Celje 1888 1883-3

Jožef Tabor
 tovarna cementnih izdelkov
 v Celji in na Zidanem mostu.

Priporoča častitemu občinstvu, stavbenim mojstrom in častiti duhovščini svojo veliko zalogo cementnega blaga po jako nizki ceni: Cementne plošče štiri in šestoglate, gladke in satenjane v različnih velikosti in v različnih barvah, posebno za tlake v cerkvah, dvorinah in hodnikih. Tročar-plošče krilate in rizi-te, velike in male za pred hiše in po kolodvorih in tudi zraven spadajoč rebna kamena.

Dalje imam tudi v zalogi stopnice, podboje za duri, kamena za pred vodnjake, konjake jasi, svinjska korita, plošče za dimnike, (mize za na vrte ali ulice s napisom ali gladke). Okrogle stebre ali (falarje) velike in majhne za cerkve, dvorane in hodnike, nagrobna kamena in kamena za grobne križe. Prevzamem tudi vse betonirunge po konjaskih in gotajih hlevih in po večih po najnižji ceni. **Jožef Tabor, izdelovatelj cementnega blaga v Celji, Kolodvorske ulice št. 13, na Zidanem mostu, Brše št. 100.**

Herbably-jev pedfosfornaste-kisli
apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prami sirup rastaplja glas, upokojuje kašelj, pomanjšuje pēt, daje slast do jedi, pospejuje prebaviljanje in redčilnost, nob ječ in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahke si privzvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, rastopljive fosforno-apnane soli, ki so v njem, pa posebab pri slabotnih otrocih pospejujejo narejanje kostij.

Cena steklenice je 1 gl. 25 kr., po pošti 30 kr. več 113 11 288 23 zavijanjč. 668 20-20

Svarilo! Svarimo pred porurednami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi, a so vender posevji cestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 26 let obstoječega pedfosfornaste kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva na te torej vselej izredno Herbably-jev apneno-železni sirup. Pač naj se tudi na to, da je zraven stojična oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in preproč, ne dajte se napačati niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezanmi, da bi kupili kakor poruredbi!

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
 VII, Kaiserstrasse 72 in 75.
 Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Pege
 154 10-5 odpravi v 7 dneh popolnoma

dr. Christoff-a izborni, neškodljiv
Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pogam in za olupkanje polti. Pristno v zalogo spečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. itak na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti peronosperji, sboljšani sestavi Vermorelov. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro eno tlačilno moč, kakor hidravlične [vodovodne] preše). — Slamozemnice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II., Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

182 1 Zastopniki se iščejo. 265 20-2

170 18-3

4 zlata, 18 srebrnih kotaja, 30 čestnih in priznanih diplom.

Kwizda
korneuburški
redilni prašek.

Živinozdr. diet. sredstvo za konje, govedo in ovc.

Rabi se že tokom 43 let, po največ hlevih, ako živali neče jesti, slabo prebavlja, vzboljšanje mleka in da daje živina več mleka.

Cena: škatlj. 70 kr., pol škatlj. 35 kr.

Pristen je le, ako ima poleg natisnjeno varstveno znamko. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga:

Franz Iv. Kwizda

c. in k. avstr.-ogerski in rumunski
117 dvorni zalagatelj 8-4

okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva.

XXXI. državna loterija

za civilno-dobrodelne namene.

7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 dobitkov s 3834 predobitki in 3834 podobitki v skupnem znesku 165.000 kron v zlatu in 100.950 gld. veljave in sicer:

1 dobitek po 150.000 kron v zlatu 150.000, 1 dobitek po 15.000 kron v zlatu 15.000, 1 dobitek po 5.000 gld. 5.000, 1 dobitek po 4.000 gld. 4.000, 1 dobitek po 3.000 gld. 3.000, 1 dobitek po 2.000 gld. 1000, 1 dobitek po 1800 gld. 1800, 1 dobitek po 1600 gld. 1600, 1 dobitek po 1300 gld. 1300, 3 dobitki po 1000 gld. 3000, 4 dobitki po 500 gld. 2000, 4 dobitki po 300 gld. 1200, 4 dobitki po 200 gld. 800, 8 dobitkov po 175 gld. 1400, 14 dobitkov po 150 gld. 2100, 18 dobitkov po 100 gld. 1800, 28 dobitkov po 75 gld. 2100 gld. 52 dobitkov po 50 gld. 2600, 96 dobitkov po 30 gld. 2880, 50 dobitkov po 25 gld. 1250, 182 dobitkov po 20 gld. 3640, 584 dobitkov po 15 gld. 8760, 350 dobitkov po 12 gld. 4200, 1350 dobitkov po 10 gld. 13.500, 660 dob. po 7 gld. 4620, 4400 dob po 6 gld. 26.400.

Zrebanje se vrši neprekidljivo 10. junija 1897. Srečka stane 2 gld. avst. velj. — Srečke se dobé pri oddelku za državno loterijo na Dunaji I. Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce zastoj. Srečke se razpisujejo poštne preste.

160 6-4

Od c. kr. lot. ravnateljstva,
oddelek za drž. loterijo.

Jedno pravi
Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prave in pljučne bolesti krč v železcu itd. ter je vspešno notranje in zunanje.

V svrhu varnosti občinstva pred nčvrednimi ponarejanji nesim od sedaj nadalje te le oblasti vne registrirane varstvene znamke.

V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka **Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“**. Vsak balsam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se teraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupece nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamev, zasledujem najstrežje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se nareči direktno in naslovi: **Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini**. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franco vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krome, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krome 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne mu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 20-8 v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 19 20-16